

Chambre des Représentants

SESSION 1975-1976

19 MARS 1976

PROJET DE LOI

portant approbation du Protocole signé à Bruxelles le 11 mai 1974, complétant et modifiant le Traité Benelux d'extradition et d'entraide judiciaire en matière pénale du 27 juin 1962.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'application du Traité Benelux d'extradition et d'entraide judiciaire en matière pénale, entré en vigueur le 11 décembre 1967, a révélé que ce Traité ne contient pas de dispositions suffisantes en ce qui concerne le transfert de détenus.

Le Protocole, signé à Bruxelles le 11 mai 1974, qui est soumis à votre approbation tend à combler les lacunes que le Traité présente à cet égard.

A cette fin, il introduit dans le Traité un article 25bis et en remplace l'article 33 par une nouvelle disposition.

L'article 25bis nouveau, qui fait l'objet de l'article 1er du Protocole, complète l'article 25 du Traité de manière à permettre, sous certaines conditions, à un pays du Benelux qui a adressé une commission rogatoire à un autre pays du Benelux de transférer temporairement dans le territoire de ce pays une personne détenue sur son propre territoire afin de faciliter l'exécution de la commission rogatoire.

Les modifications apportées à l'article 33 par l'article 2 du Protocole ont pour but d'éliminer les obscurités et de combler les lacunes de cet article qui concerne le transfert de détenus dont la comparution comme témoins ou prévenus est demandée par les autorités judiciaires d'un autre pays du Benelux dans l'intérêt d'une affaire en cours dans ce pays.

Ces modifications ont nécessité une refonte complète du paragraphe 4 du chapitre II du Traité relatif à la comparution de témoins, experts et prévenus.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1975-1976

19 MAART 1976

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het Protocol, ondertekend te Brussel op 11 mei 1974, tot aanvulling en wijziging van het Benelux-Verdrag inzake uitlevering en rechtshulp in strafzaken van 27 juni 1962.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Bij toepassing van het Benelux-Verdrag inzake uitlevering en rechtshulp in strafzaken, dat op 11 december 1967 in werking is getreden, is gebleken dat de bepalingen van dat Verdrag in verband met de overbrenging van personen die rechtens van hun vrijheid zijn beroofd, ontoereikend zijn.

Het op 11 mei 1974 te Brussel ondertekende Protocol dat u ter goedkeuring wordt voorgelegd strekt ertoe te voorzien in de ter zake door het Verdrag vertoonde leemten.

Te dien einde voegt het in het Verdrag een artikel 25bis in en vervangt het artikel 33 door een nieuwe bepaling.

Het nieuwe artikel 25bis dat door artikel 1 van het Protocol wordt ingelast, vult artikel 25 van het Verdrag aan, in dier voege dat een Benelux-land dat aan een ander Benelux-land een ambtelijke opdracht richt onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid wordt geboden een persoon, die op zijn eigen grondgebied rechtens van zijn vrijheid is beroofd tijdelijk over te brengen naar het grondgebied van dit laatste land, ten einde de uitvoering van de ambtelijke opdracht te vergemakkelijken.

De door artikel 2 van het Protocol in artikel 33 aangebrachte wijzigingen zijn bedoeld om te voorzien in de onduidelijkheden en de leemten van dit laatste artikel, dat betrekking heeft op de overbrenging van personen die rechtens van hun vrijheid zijn beroofd en wier verschijning als getuigen of verdachten door de gerechtelijke overheid van een ander Benelux-land wordt verzocht in het belang van een zaak die in dat land aanhangig is.

Die wijzigingen hebben een volledige omwerking nodig gemaakt van paragraaf 4 van hoofdstuk II van het Verdrag betreffende de verschijning van getuigen, deskundigen en verdachten.

Il a, d'autre part, été tenu compte, conformément au désir exprimé par le Conseil Interparlementaire Consultatif de Benelux, dans son avis du 30 novembre 1973, des modifications que la Commission de législation de ce Conseil a proposé d'apporter à l'article 32, al. 1, du Traité qui a trait aux indemnités à verser ainsi qu'aux frais de voyage et de séjour à rembourser aux témoins ou aux experts en cas de comparution devant une autorité judiciaire d'un autre pays.

Il peut être renvoyé, pour le surplus, au commentaire détaillé donné par l'exposé des motifs commun ci-joint, établi par les trois Gouvernements.

*Le Ministre des Affaires étrangères
et de la Coopération au Développement,*

R. VAN ELSLANDE.

Le Ministre de la Justice,

H. VANDERPOORTEN.

Overeenkomstig de wens die de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad in zijn advies van 30 november 1973 heeft uitgesproken, is rekening gehouden met de door de Commissie voor de wetgeving van genoemde Raad voorgestelde wijziging van artikel 32, eerste lid, van het Verdrag. Dit artikel betreft de schadeloosstelling en de vergoedingen voor reis- en verblijfkosten die aan de getuigen of deskundigen moeten worden toegekend ingeval van verschijning voor de rechterlijke overheid van een ander land.

Voor het overige kan worden verwezen naar de gedetailleerde commentaar in de hierbij gevoegde gemeenschappelijke memorie van toelichting opgesteld door de drie Regeringen.

*De Minister van Buitenlandse Zaken
en van Ontwikkelingssamenwerking,*

R. VAN ELSLANDE.

De Minister van Justitie,

H. VANDERPOORTEN.

**EXPOSE DES MOTIFS COMMUN
DU PROTOCOLE COMPLETANT ET MODIFIANT
LE TRAITE BENELUX D'EXTRADITION
ET D'ENTRAIDE JUDICIAIRE EN MATIERE PENALE.**

A. INTRODUCTION.

Dans le Seizième Rapport commun des Gouvernements des trois pays du Benelux au Conseil interparlementaire consultatif de Benelux au sujet de la coopération entre les trois Etats en matière d'unification du droit (Doc. 132-1, point III a du Conseil du 31 août 1972) il a été annoncé que les trois Ministres de la Justice avaient donné mission à la Commission de la Justice du Benelux d'établir à bref délai un projet de Protocole modifiant et complétant le Traité Benelux d'extradition et d'entraide judiciaire en matière pénale du 27 juin 1962, entré en vigueur le 11 décembre 1967.

Le Président en fonction du Groupe de travail ministériel de la Justice du Benelux a soumis le projet le 3 avril 1973 à l'avis du Conseil interparlementaire consultatif de Benelux. Le Conseil a publié le projet sous le n° 138-1.

La Commission de Législation du Conseil a examiné le projet de Protocole le 21 mai et le 29 juin 1973. A sa demande, les Gouvernements ont fourni des données complémentaires concernant les tarifs des frais de justice en matière répressive appliqués dans les trois pays. Ces renseignements, repris par la Commission dans son rapport, l'ont amenée à proposer d'ajouter une disposition à l'article 32, alinéa 1er du Traité. Le texte de cet amendement ainsi que celui de la modification de l'exposé des motifs en découlant, ont été repris dans le rapport de M. A. Geurtsen, Rapporteur de la Commission, Doc. 138-2 du 10 septembre 1973.

**GEMEENSCHAPPELIJKE MEMORIE
VAN TOELICHTING BIJ HET PROTOCOL
TOT AANVULLING EN WIJZIGING
VAN HET BENELUX-VERDRAG INZAKE
UITLEVERING EN RECHTSHULP IN STRAFZAKEN.**

A. INLEIDING.

In het Zestiende Gezamenlijk Verslag van de Regeringen der drie Beneluxlanden aan de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad aangaande de samenwerking der drie landen op het gebied van de eenmaking van het recht (Stuk 132-1, punt III a, van de Raad dd. 31 augustus 1972) werd aangekondigd dat de drie Ministers van Justitie aan de ambtelijke Benelux- Commissie voor Justitie opdracht hadden gegeven op korte termijn een ontwerp-Protocol op te stellen tot wijziging en aanvulling van het op 11 december 1967 in werking getreden Benelux-Verdrag inzake uitlevering en rechtshulp in strafzaken van 27 juni 1962.

De fungerende Voorzitter van de Ministeriële Werkgroep van Justitie van Benelux zond dit ontwerp op 3 april 1973 ter fine van advies toe aan de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad. De Raad publiceerde het ontwerp als stuk n° 138-1.

De Commissie voor de wetgeving van de Raad behandelde het ontwerp-Protocol op 21 mei en 29 juni 1973. Op haar verzoek werden van regeringszijde nadere gegevens verstrekt omtrent de in de drie landen geldende tarieven van gerechtskosten in strafzaken. Deze, in het verslag van de Commissie opgenomen inlichtingen waren voor haar aanleiding voor te stellen een bepaling toe te voegen aan artikel 32, lid 1, van het Verdrag. De tekst van dit amendement, alsmede van de als gevolg daarvan in de memorie van toelichting aan te brengen wijziging, werden opgenomen in het verslag van de rapporteur van de Commissie, M. A. Geurtsen, Stuk 138-2 van 10 september 1973.

Au cours de sa séance plénière du 30 novembre 1973, le Conseil interparlementaire a émis à l'unanimité un avis favorable sur le projet, à la condition que les propositions de modification faites dans le rapport de la Commission y soient apportées. En outre, le Rapporteur a fait remarquer que dans le texte de l'article 35, alinéa 4, le terme « partie requise » avait été employé eronément au lieu de « partie requérante » (Annales Conseil Benelux N° 94, pp. 49 à 53).

Au cours de cette même réunion, le porte-parole des Gouvernements s'est rallié aux propositions faites par le Conseil. Celles-ci sont reprises dans le texte.

D'autre part, les Gouvernements étaient d'avis qu'il n'était pas opportun de donner suite à la proposition faite au cours de cette même réunion plénière par un membre du Conseil, de faire entrer le Protocole en vigueur après sa ratification par deux des trois pays. D'abord, le Traité d'extradition de 1962 lui-même, que le présent Protocole a pour but de modifier, est entré en vigueur après ratification par les trois pays et la mise en vigueur bilatérale du Protocole pourrait provoquer des difficultés d'ordre technique; ensuite, rien n'indique qu'au cours du déroulement des procédures d'approbation nationales de ce Protocole dont l'intérêt pour les trois pays est évident, des difficultés ou des objections surgiront qui pourraient entraver la mise en vigueur rapide du Protocole.

Le Protocole a été signé à Bruxelles le 11 mai 1974 par les trois Ministres de la Justice, autorisés à cet effet.

B. GENERALITES.

Comme il est dit dans le préambule du présent Protocole, l'expérience acquise depuis six ans environ dans l'application du Traité Benelux d'extradition et d'entraide judiciaire en matière pénale a démontré que ce Traité ne contient pas de dispositions suffisantes en ce qui concerne le transfèrement temporaire de détenus.

Cette lacune se fait sentir sur deux points différents :

1° L'article 25 du Traité prévoit que, si la Partie requise y consent, les autorités judiciaires de la Partie requérante et les personnes en cause peuvent assister à l'exécution de la commission rogatoire. Sont à considérer comme personnes en cause, les témoins (notamment les personnes lésées) ainsi que les prévenus et leurs conseils. En règle générale cet article ne peut pas s'appliquer aux personnes — prévenus ou témoins — qui sont détenus sur le territoire de la Partie requérante, étant donné que le Traité ne prévoit pas leur transfèrement temporaire sous contrainte, ni la possibilité de les maintenir en détention sur le territoire de la Partie requise lorsqu'elles consentent à y être transférées.

L'article 25bis, que le présent Protocole insère dans le Traité, tend à combler cette lacune.

2° L'article 33 prévoit le transfèrement de détenus dans les cas où les autorités judiciaires d'un Etat ont besoin de la présence sur leur territoire — soit en qualité de témoins ou de prévenus, soit en vue d'une confrontation ou d'une reconstitution des faits — de personnes détenues sur le territoire d'un autre Etat.

A la différence de l'article 25bis précité qui prévoit le cas où les autorités judiciaires d'un Etat désirent que des personnes détenues sur leur propre territoire soient transfé-

Tijdens de op 30 november 1973 gehouden plenaire vergadering bracht de Interparlementaire Raad eenparig een gunstig advies uit over het ontwerp, mits daarin de door de Commissie voor de wetgeving in haar verslag voorgestelde wijzigingen zouden worden aangebracht. Tevens wees de rapporteur er op, dat in de tekst van het vierde lid van artikel 35 abusievelijk de term « angezochte Partij » in plaats van « verzoekende Partij » voorkwam (Handelingen Beneluxraad N° 94, blz. 49-53).

Tijdens diezelfde vergadering sloot de woordvoerder van de Regeringen zich bij de door de Raad voorgestelde wijzigingen aan. Deze zijn in de tekst opgenomen.

Anderzijds waren de Regeringen van oordeel, dat het niet wenselijk was in te gaan op het door een lid van de Raad tijdens genoemde plenaire vergadering gedane voorstel het Protocol in werking te doen treden na bekraftiging door twee van de drie landen. Niet alleen is het Uitleveringsverdrag van 1962, dat door dit Protocol wordt gewijzigd, zelf in werking getreden na bekraftiging door de drie landen en zou een bilaterale inwerkingtreding van het Protocol technische moeilijkheden kunnen opleveren, doch tevens zijn er geen aanwijzingen dat tijdens het verloop van de nationale procedures tot goedkeuring van dit Protocol, dat voor de drie landen van evident belang moet worden geacht, moeilijkheden of bezwaren zullen rijzen, die een spoedige inwerkingtreding ervan in gevaar zouden kunnen brengen.

Het Protocol is op 11 mei 1974 door de drie Ministers van Justitie, daartoe gemachtigd, te Brussel ondertekend.

B. ALGEMEEN.

Zoals in de preambule van het onderhavige Protocol tot uitdrukking is gebracht, heeft de sedert een zestal jaren opgedane ervaring bij de toepassing van het Beneluxverdrag aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken aangetoond, dat de bepalingen van dit Verdrag betreffende het tijdelijk overbrengen van gedetineerden niet toereikend zijn.

De leemten doen zich op twee verschillende punten gevoelen, t.w. :

1° Artikel 25 van het Verdrag biedt de justitiële autoriteiten van de verzoekende Partij en de betrokkenen de mogelijkheid, om met toestemming van de angezochte Partij, aanwezig te zijn bij de uitvoering van een rogatoire commissie. Als « betrokkenen » kunnen worden aangemerkt de getuigen — onder wie de benadeelden —, alsmede de verdachten en hun raadslieden. Het artikel zal in de regel geen toepassing kunnen vinden op verdachten of getuigen, die op het grondgebied van de verzoekende Partij rechtens van hun vrijheid zijn beroofd; het Verdrag voorziet namelijk niet in de mogelijkheid om hen tegen hun wil tijdelijk over te brengen naar het grondgebied van de angezochte Partij, en evenmin in de mogelijkheid om hen, wanneer zij vrijwillig daarheen zijn gebracht, aldaar in hechtenis te houden.

Artikel 25bis, dat door dit Protocol in het Verdrag wordt ingelast, strekt er toe de gebrekken leemte op te vullen.

2° Artikel 33 regelt het overbrengen van gedetineerden in gevallen waarin de rechtelijke autoriteiten van een Staat prijs stellen op de aanwezigheid op hun grondgebied — als getuigen of verdachten, dan wel ten behoeve van een confrontatie of een reconstructie van de feiten — van personen die op het grondgebied van een andere Staat van hun vrijheid zijn beroofd.

Anders dan het zoeven besproken artikel 25bis — dat gaat over het geval waarin de autoriteiten van een Staat verlangen dat personen die op hun grondgebied zijn gede-

rées vers un autre Etat, l'article 33 vise le cas inverse où les autorités désirent que des personnes détenues ailleurs en Benelux leur soient transférées.

Il est recouru à l'application de l'article 33 lorsque l'extradition temporaire ou conditionnelle visée à l'article 18 n'est pas possible. Ce dernier article presuppose que les conditions générales pour l'extradition sont remplies et ne peut donc, par exemple, être appliqué à l'égard d'un ressortissant.

L'article 33 n'est cependant pas en tous points clair et complet. Ainsi, il ne précise pas si une personne peut être transférée temporairement en qualité de prévenu; d'autre part, le transfèrement prévu par cet article se limite aux personnes qui subissent une peine privative de liberté (il exclut par exemple le transfert de personnes détenues préventivement); enfin, l'article ne permet pas le transfèrement en vue d'une reconstitution des faits.

Les modifications que le présent Protocole apporte à l'article 33 visent à combler ces lacunes.

C. COMMENTAIRE DES ARTICLES.

Article 1.

Cet article insère dans le Traité l'article 25bis dont il est fait mention dans les généralités du présent commentaire. L'alinéa 1er subordonne le transfèrement temporaire à l'assentiment de la Partie requise; celle-ci peut opposer un refus à la demande qui lui est adressée, soit pour des motifs d'opportunité, soit parce que sa législation n'autorise pas de procéder à l'instruction selon les modalités demandées.

Le consentement du détenu n'est pas requis. Rien ne justifie, en effet, de prévoir une disposition en ce sens, étant donné que selon le droit pénal des trois pays, un détenu peut être transféré même contre son gré, à tout endroit du territoire national. Le passage de la frontière n'affectera d'ailleurs en aucune manière la situation juridique du détenu et il lui sera toujours loisible, s'il s'agit d'un prévenu, de refuser son concours à l'instruction ouverte contre lui. En outre, l'alinéa trois stipule que la détention sur le territoire de la Partie requise sera imputée sur la durée de la privation de liberté que la personne transférée doit subir sur le territoire de la Partie requérante. Enfin, l'alinéa 6 reconnaît au détenu une immunité identique à celle dont jouit le comparant volontaire aux termes de l'article 35 du Traité.

L'article ne requiert pas que les conditions nécessaires pour l'extradition soient remplies. Le caractère juridique du transfert temporaire diffère essentiellement, en effet, de celui de l'extradition en dépit de certaines analogies. L'extradition tend à mettre la mise d'un prévenu ou condamné à la disposition des autorités judiciaires de la Partie requérante aux fins de poursuite ou d'exécution d'un jugement. Au contraire, le transfèrement temporaire n'a d'autre but que de faciliter l'instruction par la présence temporaire d'un témoin ou d'un prévenu. A la différence de l'extradition, la nationalité du détenu ne doit dès lors pas faire obstacle à ce mode d'entraide.

Art. 2.

Cet article remplace le paragraphe 4 (articles 31 à 35) du chapitre II du Traité relatif à la comparution de témoins,

tineerd, naar elders worden overgebracht — regelt artikel 33 het tegenovergestelde geval, nl. dat waarin zij de overkomst naar hun grondgebied van elders in Benelux gedetineerden wensen.

Van artikel 33 wordt gebruik gemaakt indien de tijdelijke of voorwaardelijke uitlevering als geregelde in artikel 18 niet mogelijk is. Dat laatste artikel gaat er van uit, dat de algemene voorwaarden voor uitlevering vervuld zijn, en kan dus b.v. geen toepassing vinden ten aanzien van een eigen onderdaan.

Artikel 33 is echter niet op alle punten duidelijk en volledig. Zo bepaalt het niet duidelijk of iemand als verdachte tijdelijk kan worden overgebracht; voorts is het door artikel 33 geregeld overbrengen beperkt tot personen die een vrijheidsstraf ondergaan (zo b.v. het overbrengen van personen die zich in voorlopige hechtenis bevinden, niet mogelijk); ten slotte kan op grond van dit artikel iemand niet met het oog op een reconstructie van de feiten worden overgebracht.

De door het Protocol in artikel 33 aangebrachte wijzigingen strekken er toe deze leemten op te vullen.

C. DE ARTIKELEN.

Artikel 1.

Door dit artikel wordt in het Verdrag artikel 25bis, waarvan sprake in het algemeen gedeelte van deze toelichting, ingelast. Uit het eerste lid volgt dat het tijdelijk overbrengen de toestemming behoeft, van de aangezochte Partij; deze kan het tot haar gerichte verzoek afwijzen, hetzij om redenen van opportunité, hetzij omdat haar wetgeving niet toelaat het strafrechtelijk onderzoek op de gevraagde wijze te verrichten.

Niet is voorgescreven dat de gedetineerde zijn toestemming moet hebben gegeven. Daartoe bestaat trouwens ook geen enkele aanleiding. Volgens het recht van de drie landen kan immers een gedetineerde, ook tegen zijn wil, voor strafrechtelijke doeleinden, binnen het eigen grondgebied naar elke plaats worden overgebracht. Grensoverschrijding beïnvloedt trouwens geenszins de rechtspositie van de gedetineerde. Als verdachte blijft hij namelijk gerechtig zijn medewerking aan het tegen hem gerichte strafrechtelijke onderzoek te weigeren. Bovendien moet, volgens het derde lid, de hechtenis op het grondgebied van de aangezochte Partij in mindering worden gebracht op de duur van de vrijheidsbeneming welke de overgebrachte persoon op het grondgebied van de verzoekende Partij moet ondergaan. Ten slotte geniet hij, krachtens het zesde lid, dezelfde immunité als de vrijwillig verschenen verdachte ingevolge artikel 35 van het Verdrag.

Het artikel eist niet dat aan de voor uitlevering geldende voorwaarden voldaan is. Het rechtskarakter van deze vorm van rechtshulp, al bestaat er enige feitelijke verwantschap, verschilt immers wezenlijk van uitlevering. Uitlevering strekt er toe een verdachte of veroordeelde ter beschikking te stellen van de justitiële autoriteiten van een verzoekende Partij, teneinde hem te vervolgen of het tegen hem uitgesproken vonnis ten uitvoer te leggen. Het tijdelijk overbrengen heeft daarentegen slechts ten doel door de tijdelijke aanwezigheid van een getuige of verdachte een strafrechtelijk opsporingsonderzoek te vergemakkelijken. Anders dan bij uitlevering behoort de nationaliteit van de gedetineerde dan ook geen beletsel te zijn deze vorm van rechtshulp te verlenen.

Art. 2.

Dit artikel vervangt paragraaf 4 (artikelen 31-35) van hoofdstuk II van het Verdrag betreffende de verschijning

experts et prévenus. Bien que tous les articles n'aient pas subi de modifications, il a paru opportun pour plus de clarté de remplacer entièrement ce paragraphe. A part une modification de forme du texte français de l'intitulé de ce paragraphe (remplacement des mots « personnes poursuivies » par « prévenus »), les modifications ne concernent donc que les articles 31, 32, 33 et 35. La modification du premier alinéa de l'article 31 a pour but de rendre applicables à la citation du prévenu les règles déjà prévues à l'alinéa premier pour la citation d'un témoin ou d'un expert. L'alinéa 2 a d'autre part été adapté à la modification apportée à l'alinéa 1e, afin d'éviter que le prévenu puisse prétendre à une indemnité.

En ce qui concerne l'article 32, on peut remarquer que les trois pays connaissent des divergences non seulement dans les taux mais également du point de vue des cas ouvrant droit aux indemnités. On ne peut se satisfaire d'une règle qui forcerait le témoin ou l'expert à se contenter à l'étranger d'indemnités inférieures à celles qui sont d'usage dans son propre pays. Les modifications apportées à l'alinéa premier de l'article 32 y portent remède.

L'objet de l'article 33 a déjà été exposé dans la partie générale du présent commentaire. Les mêmes garanties que celles accordées par l'article 25bis aux personnes transférées y sont prévues. Les modifications apportées à l'article 35 ont pour but, d'une part, d'adapter la terminologie de cet article à celle de l'article 33 et, d'autre part, d'ajouter un alinéa 4. Ce nouvel alinéa prévoit expressément que les dispositions de l'article s'appliquent aussi bien en cas de transfèrement temporaire qu'en cas de comparution volontaire, et cela tant sur le territoire de la Partie qui a accordé le transit que sur celui de la Partie requise. Ainsi, il est mis hors de doute que l'immunité accordée aux personnes comparaissant volontairement soit aussi assurée sur les territoires précités aux personnes transférées temporairement.

Cette immunité n'est accordée qu'en ce qui concerne les faits ou condamnations antérieurs au transfèrement temporaire. Ni les dispositions du Traité actuellement en vigueur, ni celles du présent Protocole ne s'opposent à ce qu'un détenu soit poursuivi et jugé, par les autorités de la Partie sur le territoire de laquelle il a été transféré temporairement, pour des infractions qu'il y aurait commises après son transfèrement. Cette Partie aura aussi la possibilité de recourir à la procédure de la transmission des poursuites ou, si elle préfère exercer elle-même les poursuites, de demander à l'autre Partie l'exécution de la peine ou mesure prononcée.

Art. 3.

En vertu de cet article, le présent Protocole fera partie intégrante du Traité d'extradition et d'entraide judiciaire. Les dispositions générales du Traité, telles que celles relatives à sa durée, au mode de dénonciation et à la compétence de la Cour de Justice Benelux, s'appliquent donc également au Protocole. Il en résulte que ce dernier aura la même durée que le Traité, qu'il ne pourra être dénoncé séparément et que la Cour aura une compétence consultative pour l'interprétation de ses dispositions.

Art. 4.

Cet article détermine le moment de l'entrée en vigueur du Protocole, à savoir le premier jour du deuxième mois qui suivra la date du dépôt du troisième instrument de ratification.

van getuigen, deskundigen en verdachten. Hoewel niet alle artikelen gewijzigd zijn, leek het voor de overzichtelijkheid wenselijk de gehele paragraaf te vervangen. Afgezien van een redactionele wijziging in de Franse tekst van de titel (vervanging van de woorden « personnes poursuivies » door « prévenus »), hebben de wijzigingen alleen betrekking op de artikelen 31, 32, 33 en 35. De wijziging van het eerste lid van artikel 31 strekt er toe de reeds bestaande bepalingen omtrent de dagvaarding van een getuige of deskundige van toepassing te doen zijn op de dagvaarding van de verdachte. In verband hiermee is het tweede lid aangepast, ten einde te voorkomen dat ook de verdachte recht op schadeloosstelling zou krijgen.

Wat artikel 32 betreft, valt op te merken dat in de drie landen niet alleen de tarieven maar ook de gevallen waarin een aanspraak op schadeloosstelling of vergoeding bestaat uiteenlopen. Het is onbevredigend te achten indien de getuige of deskundige in het buitenland genoegen zou moeten nemen met lagere uitkeringen dan die welke in zijn eigen land gebruikelijk zijn. De in het eerste lid van artikel 32 aangebrachte wijzigingen komen hieraan tegemoet.

De strekking van artikel 33 is reeds in het algemeen gedeelte van deze toelichting uiteengezet. Het voorziet in dezelfde waarborgen als die welke op grond van artikel 25bis voor overgebrachte personen gelden. De in artikel 35 aangebrachte wijzigingen beogen enerzijds een terminologische aanpassing van dat artikel aan artikel 33 en anderzijds de toevoeging van een vierde lid. In dit nieuwe lid wordt uitdrukkelijk vastgelegd dat de bepalingen van het artikel zowel van toepassing zijn in geval van tijdelijk overbrengen als bij vrijwillige verschijning, en zulks zowel op het grondgebied van de Partij die de doortocht heeft toegestaan als op dat van de aangezochte Partij. Aldus kan er geen twijfel over bestaan dat de immuniteit, welke aan vrijwillig verschenen personen wordt toegekend, in die landen ook voor tijdelijk overgebrachte personen geldt.

Deze immuniteit wordt slechts toegekend ten aanzien van feiten of veroordelingen welke voorafgaan aan de tijdelijke overbrenging. De bepalingen van het thans geldende Verdrag, evenmin als die van dit Protocol, verzetten er zich tegen dat een gedetineerde door de autoriteiten van de Partij naar het grondgebied waarvan hij tijdelijk is overgebracht vervolgd en berecht zou worden wegens strafbare feiten die hij aldaar na zijn overbrenging zou hebben gepleegd. Deze Partij zal eveneens de overneming van de strafvervolging kunnen vragen of, indien zij er de voorkeur aan geeft zelf tot vervolging over te gaan, de andere Partij de tenuitvoerlegging van de opgelegde straf of maatregel kunnen verzoeken.

Art. 3.

Krachtens dit artikel maakt het onderhavige Protocol een integrerend bestanddeel uit van het Verdrag aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken. De algemene bepalingen van het Verdrag, zoals die welke betrekking hebben op de looptijd, de wijze van opzegging en de bevoegdheid van het Benelux-Gerechtshof, zijn derhalve eveneens op het Protocol van toepassing. Dit heeft tot gevolg dat het Protocol dezelfde geldigheidsduur heeft als het Verdrag, dat het niet afzonderlijk kan worden opgezegd en dat het Hof een adviserende interpretatiebevoegdheid zal hebben.

Art. 4.

Dit artikel bepaalt het ogenblik van in werking treden van het Protocol, nl. de eerste dag van de tweede maand, volgende op de datum van neerlegging van de derde akte van bekraftiging.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères et de la Coopération au Développement, le 17 février 1976, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation du protocole, signé à Bruxelles le 11 mai 1974, complétant et modifiant le traité Benelux d'extradition et d'entraide judiciaire en matière pénale du 27 juin 1962 », a donné le 25 février 1976 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de

Messieurs : J. Masquelin, président,

H. Rousseau, Ch. Huberlant, conseillers d'Etat,

P. De Visscher, F. Rigaux, assesseurs de la section de législation,

Madame : J. Truyens, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Masquelin.

Le rapport a été présenté par M. E. Falmagne, auditeur.

Le Greffier,

J. TRUYENS.

Le President,

J. MASQUELIN.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 17e februari 1976 door de Minister van Buitenlandse Zaken en van Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet - houdende goedkeuring van het protocol, ondertekend te Brussel op 11 mei 1974, tot aanvulling en wijziging van het Benelux-verdrag inzake uitlevering en rechtshulp in strafzaken van 27 juni 1962 », heeft de 25^e februari 1976 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit

De Heren : J. Masquelin, voorzitter,

H. Rousseau, Ch. Huberlant, staatsraden,

P. De Visscher, F. Rigaux, bijzitters van de afdeling wetgeving,

Mevrouw : J. Truyens, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J. Masquelin.

Het verslag werd uitgebracht door de heer E. Falmagne, auditeur.

De Griffier,

J. TRUYENS.

De Voorzitter,

J. MASQUELIN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères et de la Coopération au Développement et de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères et de la Coopération au Développement et Notre Ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique.

Le Protocole, signé à Bruxelles le 11 mai 1974, complétant et modifiant le Traité Benelux d'extradition et d'entraide judiciaire en matière pénale du 27 juin 1962, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 17 mars 1976.

BAUDOUIN.

PAR LE Roi :

*Le Ministre des Affaires étrangères
et de la Coopération au Développement,*

R. VAN ELSLANDE.

Le Ministre de la Justice,

H. VANDERPOORTEN.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en bierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken en van Ontwikkelingssamenwerking en van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken en van Ontwikkelingssamenwerking en Onze Minister van Justitie zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel.

Het Protocol, ondertekend te Brussel op 11 mei 1974, tot aanvulling en wijziging van het Benelux-Verdrag inzake uitlevering en rechtshulp in strafzaken van 27 juni 1962, zal volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, op 17 maart 1976.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE :

*De Minister van Buitenlandse Zaken
en van Ontwikkelingssamenwerking,*

R. VAN ELSLANDE.

De Minister van Justitie,

H. VANDERPOORTEN.

**PROTOCOLE
COMPLETANT ET MODIFIANT
LE TRAITE BENELUX D'EXTRADITION
ET D'ENTRAIDE JUDICIAIRE EN MATIERE PENALE.**

Sa Majesté le Roi des Belges,

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg,

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas,

Vu le Traité d'extradition et d'entraide judiciaire en matière pénale entre le Royaume de Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume des Pays-Bas, signé à Bruxelles le 27 juin 1962, nommé ci-après « le Traité » (1),

Considérant qu'à la lumière de l'expérience acquise il est apparu souhaitable d'améliorer le système d'entraide judiciaire en complétant les dispositions de ce Traité relatives au transfèrement temporaire de détenus,

Vu l'aviso émis le 30 novembre 1973 par le Conseil interparlementaire consultatif de Benelux,

Ont décidé dans ce but de conclure un Protocole et ont désigné comme Plénipotentiaires :

Sa Majesté le Roi des Belges :

Son Excellence Monsieur H. Vanderpoorten, Ministre de la Justice;

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg :

Son Excellence Monsieur Eug. Schaus, Vice-Président du Gouvernement, Ministre de la Justice;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas :

Son Excellence Monsieur A.A.M. van Agt, Vice-Premier Ministre, Ministre de la Justice;

Lesquels, après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

Article 1er.

Un article 25bis, rédigé comme suit, est inséré dans le Traité :

« Article 25bis.

1. La Partie requérante peut demander qu'une personne détenue sur son territoire soit transférée temporairement sur le territoire de la Partie requise, afin d'y assister à l'exécution de la commission rogatoire.

2. La personne transférée restera en détention sur le territoire de la Partie requise, à moins que la Partie requérante n'autorise sa mise en liberté.

3. La détention sur le territoire de la Partie requise sera imputée sur la durée de la privation de liberté que la personne transférée doit subir sur le territoire de la Partie requérante.

4. Après l'exécution de la commission rogatoire, la personne transférée sera, sans égard à sa nationalité, reconduite sans délai sur le territoire de la Partie requérante.

5. En cas de fuite de la personne transférée, la Partie requise prendra toute mesure en vue de son arrestation.

6. Sous réserve des dispositions de l'alinéa 2, la personne transférée temporairement sur le territoire de la Partie requise ne pourra, quelle que soit sa nationalité, y être poursuivie, détenue ou soumise à aucune autre restriction de sa liberté individuelle pour des faits ou condamnations antérieurs à son départ du territoire de la Partie requérante.

7. Le transit d'une personne visée à l'alinéa 1 à travers le territoire de l'une des Parties sera accordé sur demande de la Partie requérante, à moins que des considérations spéciales ne s'y opposent. La Partie qui a accordé le transit sera, pour l'application des alinéas 2 à 6, assimilée à la Partie requise. »

**PROTOCOL
TOT AANVULLING EN WIJZIGING
VAN HET BENELUX-VERDRAG INZAKE
UITLEVERING EN RECHTSHELP IN STRAFZAKEN.**

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg,

Hare Majestéit de Koningin der Nederlanden,

Gelet op het Verdrag aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, ondertekend te Brussel op 27 juni 1962, hierna genoemd « het Verdrag » (1),

Overwegende, dat het in het licht van de opgedane ervaring wenselijk is gebleken, het stelsel van rechtshulp te verbeteren door de bepalingen van dat Verdrag omtrent het tijdelijk overbrengen van gedetineerden aan te vullen,

Gelet op het door de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad op 30 november 1973 uitgebrachte advies,

Hebben tot dat doel besloten een Protocol te sluiten en hebben daartoe als Gevolmachtigden aangewezen :

Zijne Majestéit de Koning der Belgen :

Zijne Excellentie de heer H. Vanderpoorten, Minister van Justitie;

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg :

Zijne Excellentie de heer Eug. Schaus, Vice-Minister-President, Minister van Justitie;

Hare Majestéit de Koningin der Nederlanden :

Zijne Excellentie de heer A.A.M. van Agt, Vice-Minister-President, Minister van Justitie;

Die, na elkaar hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten te hebben overgelegd, zijn overeengekomen als volgt :

Artikel 1.

In het Verdrag wordt een artikel 25bis ingelast, luidende als volgt :

« Artikel 25bis.

1. De verzoekende Partij kan vragen dat een persoon, die op haar grondgebied rechtens van zijn vrijheid is beroofd, tijdelijk wordt overgebracht naar het grondgebied van de aangezochte Partij, ten einde daar bij de uitvoering van de rogatoire commissie aanwezig te zijn.

2. De overgebrachte persoon zal op het grondgebied van de aangezochte Partij in hechtenis blijven, tenzij de verzoekende Partij niet zijn invrijheidstelling instemt.

3. De hechtenis op het grondgebied van de aangezochte Partij komt in mindering op de duur van de vrijheidsbeneming die de overgebrachte persoon moet ondergaan op het grondgebied van de verzoekende Partij.

4. Nadat de rogatoire commissie is uitgevoerd, wordt de overgebrachte persoon, ongeacht zijn nationaliteit, onverwijd teruggebracht naar het grondgebied van de verzoekende Partij.

5. In geval van vlucht van de overgebrachte persoon neemt de aangezochte Partij alle maatregelen die tot zijn aanhouding kunnen leiden.

6. De persoon die tijdelijk is overgebracht naar het grondgebied van de aangezochte Partij, kan, ongeacht zijn nationaliteit, aldaar noch worden vervolgd, noch in hechtenis gehouden, noch aan enige andere vrijheidsbeperking worden onderworpen voor feiten of veroordelingen welke voorafgingen aan zijn vertrek van het grondgebied van de verzoekende Partij; behoudens het bepaalde in lid 2.

7. Op aanvraag van de verzoekende Partij zal de doortocht van een persoon, bedoeld in lid 1, over het grondgebied van een der Partijen worden toegestaan, tenzij bijzondere omstandigheden zich daarop verzetten. De Partij die de doortocht heeft toegestaan wordt voor de toepassing van de ledens 2-6 met de aangezochte Partij gelijkgesteld. »

(1) Voir *Moniteur belge* du 24 octobre 1967.

(1) Zie *Belgisch Staatsblad* van 24 oktober 1967.

Article 2.

Le texte du § 4 du Chapitre II du Traité est remplacé par le texte suivant :

« § 4. Comparution de témoins, experts et prévenus**Article 31.**

1. Lorsque dans une affaire pénale l'autorité judiciaire de l'une des Parties jugera nécessaire la comparution personnelle d'un prévenu, d'un témoin ou d'un expert qui se trouve sur le territoire d'une autre Partie, il sera adressé à ce prévenu, témoin ou expert une citation à comparaître, par l'intermédiaire du ministère public du ressort dans lequel l'intéressé a son domicile ou sa résidence.

2. S'il s'agit d'une citation adressée à un témoin ou à un expert, elle mentionnera le montant approximatif des indemnités à verser ainsi que des frais de voyage et de séjour à rembourser.

Article 32.

1. Les indemnités à verser ainsi que les frais de voyage et de séjour à rembourser au témoin ou à l'expert par la Partie requérante seront calculés depuis le lieu de sa résidence et lui seront accordés selon des taux au moins égaux à ceux prévus par les tarifs et règlements en vigueur dans le pays où l'audition doit avoir lieu.

Toutefois, si les tarifs et règlements en vigueur dans le pays où le témoin ou expert a son domicile ou sa résidence lui sont, dans leur ensemble, plus favorables, ces indemnités et frais lui sont accordés selon des taux au moins égaux à ceux prévus par ces tarifs et règlements. Le ministère public de la partie requise veille à ce que les renseignements nécessaires pour déterminer le montant des indemnités et frais à allouer conformément aux tarifs et règlements de ce pays soient joints à la citation remise au témoin ou à l'expert.

2. Si une demande lui est présentée à cette fin, la Partie requise pourra consentir une avance au témoin ou à l'expert. Le montant de celle-ci sera mentionné sur la citation et remboursé par la Partie requérante.

Article 33.

1. Toute personne détenue, quelle que soit sa nationalité, dont l'autorité judiciaire de l'une des Parties demande la comparution personnelle sur son territoire en vue d'une confrontation ou d'une reconstitution des faits ou pour être entendue en qualité de témoin ou interrogée en qualité de prévenu, pourra, si des considérations spéciales ne s'y opposent, être transférée temporairement à cette fin sur ce territoire, sous condition de son renvoi dans le délai indiqué par la Partie requise.

2. La personne transférée restera en détention sur le territoire de la Partie requérante, à moins que la Partie requise n'autorise sa mise en liberté.

3. La détention sur le territoire de la Partie requérante sera imputée sur la durée de la privation de liberté que la personne transférée doit subir sur le territoire de la Partie requise.

4. En cas de fuite de la personne transférée, la Partie requérante prendra toute mesure en vue de son arrestation.

5. Le transit d'une personne visée à l'alinéa 1er par le territoire de l'une des Parties sera accordé sur demande de la Partie requérante, à moins que des considérations spéciales ne s'y opposent. La Partie qui a accordé le transit sera, pour l'application des alinéas 2 à 4, assimilée à la Partie requérante.

Article 34.

Le témoin qui, sans motif légitime, ne satisfait pas aux obligations auxquelles il est tenu en vertu d'une citation visée à l'article 31, sera passible dans le pays requis des peines édictées par la législation de ce pays contre les témoins défaillants.

Article 35.

1. Aucun témoin ou expert, de quelque nationalité qu'il soit, qui, à la suite d'une citation, comparaîtra devant les autorités judiciaires de la Partie requérante, ne pourra être poursuivi, détenu ou soumis à aucune autre restriction de sa liberté individuelle sur le territoire de cette Partie pour des faits ou condamnations antérieurs à son départ du territoire de la Partie requise.

Artikel 2.

De tekst van Hoofdstuk II, § 4, van het Verdrag wordt vervangen door de volgende tekst :

« § 4. Verschijning van getuigen, deskundigen en verdachten**Artikel 31.**

1. Indien een rechterlijke autoriteit van een van de Partijen in een strafzaak de verschijning in persoon van een verdachte, een getuige of een deskundige, die zich op het grondgebied van een andere Partij bevindt, nodig oordeelt, zal die verdachte, getuige of deskundige door bemiddeling van het openbaar ministerie van de plaats, waar de betrokken zijn woon- of verblijfplaats heeft, worden gedagvaard om te verschijnen.

2. Indien de dagvaarding een getuige of deskundige betreft, wordt daarin bij benadering het bedrag van de schadeloosstelling en van de te vergoeden reis- en verblijfkosten vermeld.

Artikel 32.

1. De schadeloosstelling en de vergoeding voor reis- en verblijfkosten, die aan de getuige of deskundige door de verzoekende Partij worden toegekend, zullen worden berekend vanaf de plaats, waar hij verblijft, en zullen dienen te worden berekend volgens tarieven die ten minste gelijk zijn aan die voorzien in de regeling, van kracht in het land waar het verhoor plaats moet vinden.

Zijn echter de tarieven in het land waarin de getuige of deskundige zijn woon- of verblijfplaats heeft, in hun geheel genomen, voor hem gunstiger, dan worden ten minste die tarieven toegepast. Het openbaar ministerie van de aangezochte Partij draagt zorg dat aan de dagvaarding die aan de getuige of deskundige wordt uitgereikt, de inlichtingen worden toegevoegd die noodzakelijk zijn om het bedrag te bepalen van de schadeloosstelling en de vergoeding, toe te kennen volgens het tarief dat land.

2. De aangezochte Partij kan, indien dit aan haar wordt verzocht, aan de getuige of de deskundige een voorschot toekennen. Het bedrag van dit voorschot zal op de dagvaarding worden vermeld en terugbetaald worden door de verzoekende Partij.

Artikel 33.

1. Wanneer een rechterlijke autoriteit van een van de landen verzoekt dat iemand die rechten van zijn vrijheid is beroofd, in persoon op haar grondgebied verschijnt ten behoeve van een confrontatie of een reconstructie van de feiten, dan wel om als getuige een verklaring af te leggen of om als verdachte te worden gehoord, kan deze, ongeacht zijn nationaliteit, daartoe tijdelijk worden overgebracht naar dat grondgebied, mits bijzondere omstandigheden zich daartegen niet verzetten en op voorwaarde dat hij binnen de termijn door de aangezochte Partij vastgesteld zal worden teruggezonden.

2. De overgebrachte persoon zal op het grondgebied van de verzoekende Partij in hechtenis blijven, tenzij de aangezochte Partij met zijn invrijheidstelling instemt.

3. De hechtenis op het grondgebied van de verzoekende Partij komt in mindering op de duur van de vrijheidsbeneming die de overgebrachte persoon moet ondergaan op het grondgebied van de aangezochte Partij.

4. In geval van vlucht van de overgebrachte persoon neemt de verzoekende Partij alle maatregelen die tot zijn aanhouding kunnen leiden.

5. Op aanvraag van de verzoekende Partij zal de doortocht van een persoon, bedoeld in lid 1, over het grondgebied van een der Partijen worden toegestaan, tenzij bijzondere omstandigheden zich daartegen verzetten. De Partij die de doortocht heeft toegestaan wordt voor de toepassing van de ledens 2-4 met de verzoekende Partij gelijkgesteld.

Artikel 34.

De getuige die zonder geldige reden niet voldoet aan de verplichtingen welke op grond van een dagvaarding als bedoeld in artikel 31 op hem rusten, zal in het aangezochte land onder de strafbepalingen vallen welke de wetgeving van dat land voorziet tegen getuigen die niet aan hun verplichtingen voldoen.

Artikel 35.

1. Geen getuige of deskundige, van welke nationaliteit ook, die na gedagvaard te zijn voor de rechterlijke autoriteiten van de verzoekende Partij verschijnt, kan op het grondgebied van die Partij worden vervolgd, in hechtenis genomen, of aan enige andere vrijheidsbeperking worden onderworpen voor feiten of veroordelingen, die voorafgingen aan zijn vertrek van het grondgebied van de aangezochte Partij.

2. Aucun prévenu, de quelque nationalité qu'il soit, cité devant les autorités judiciaires de la Partie requérante, ne pourra être poursuivi, détenu ou soumis à aucune autre restriction de sa liberté individuelle sur le territoire de cette Partie pour des faits ou condamnations antérieurs à son départ du territoire de la Partie requise et non visés par la citation.

3. L'immunité prévue au présent article cessera lorsque le témoin, l'expert ou le prévenu, ayant eu la possibilité de quitter le territoire de la Partie requérante pendant quinze jours consécutifs, après que sa présence n'était plus requise par les autorités judiciaires, sera néanmoins demeuré sur ce territoire ou y sera retourné après l'avoir quitté.

4. Sous réserve des dispositions de l'article 33, alinéas 2 et 5, les dispositions du présent article sont applicables en cas de transfèrement temporaire comme dans le cas de comparution volontaire, tant sur le territoire de la Partie qui a accordé le transit que sur celui de la Partie requérante. »

Article 3.

Le présent Protocole fera partie intégrante du Traité.

Article 4.

1. Le présent Protocole sera ratifié et les instruments de ratification seront déposés auprès du Gouvernement belge.

2. Il entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suivra la date du dépôt du troisième instrument de ratification.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Protocole et l'ont revêtu de leur sceau.

Fait à Bruxelles, le 11 mai 1974, en triple exemplaire, en langues française et néerlandaise, les deux textes faisant également foi.

Pour le Royaume de Belgique,

H. VANDERPOORTEN.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg,

Eug. SCHAUS.

Pour le Royaume des Pays-Bas,

A. A. M. VAN AGT.

2. Geen verdachte, van welke nationaliteit ook, die gedagvaard is om voor de rechterlijke autoriteiten van de verzoekende Partij te verschijnen, kan op het grondgebied van die Partij worden vervolgd, in hechtenis genomen, of aan enige andere vrijheidsbeperking worden onderworpen voor feiten of veroordelingen welke voorafgingen aan zijn vertrek van het grondgebied van de aangezochte Partij, voor zover die niet in de dagvaarding zijn vermeld.

3. De in dit artikel bedoelde immuniteit neemt een einde wanneer de getuige, de deskundige of de verdachte, hoewel hij gedurende vijftien achtereenvolgende dagen na het tijdstip, waarop zijn aanwezigheid niet meer door de rechterlijke autoriteit werd vereist, de mogelijkheid had het grondgebied van de verzoekende Partij te verlaten, daar desalniettemin is gebleven of op dat grondgebied is teruggekeerd na het te hebben verlaten.

4. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op een persoon die tijdelijk is overgebracht dan wel vrijwillig is verschenen, zowel op het grondgebied van de Partij die de doortocht heeft toegestaan als op dat van de verzoekende Partij; behoudens het bepaalde in artikel 33, leden 2 en 5. »

Artikel 3.

Dit Protocol maakt een integrerend bestanddeel uit van het Verdrag.

Artikel 4.

1. Dit Protocol zal worden bekraftigd en de akten van bekraftiging zullen worden neergelegd bij de Belgische Regering.

2. Het Protocol treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand, volgende op de datum van neerlegging van de derde akte van bekraftiging.

Ten blyke waarvan de Gevolmachtigden dit Protocol hebben ondertekend en van hun zegel hebben voorzien.

Gedaan te Brussel, op 11 mei 1974, in drievoud, in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor het Koninkrijk België.

H. VANDERPOORTEN.

Voor het Groothertogdom Luxemburg,

Eug. SCHAUS.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden,

A. A. M. VAN AGT.